På hjemturen ad Skovagervej har man Hvidding Krat på sin højre hånd og hist og her udsigt til Skalsådalen på sin venstre. Foto: Randers Kommune

Forten minder mest af alt om en græsklædt sti. I gamle dage var den op til 24 meter bred og gav plads til flere hjulspor i begge retninger og flokke af kvæg. Foto: Randers Kommune

AD FORTEN VED NØRBÆK

Udenfor. Forslag til en travetur ad gammelt kvægdriver-spor.

Af Kim Brandt Thomsen
Randers Kommune

NØRBÆK: Forten ved Nørbæk var 24 meter bred. Bred nok til flere hjulspor i begge retninger og flokke af kvæg. Hyrderne brugte forten, når de skulle drive kvæget til og fra de store græsgange i dalen. Diger forhindrede kvæget i at komme på afveje og ind på de tilstødende marker.

Forten er en gammel vej, som følger grænsen mellem dalbund og dalside nord for Nørbæk. Lige som Hærvejen har forten været omgivet af diger på begge sider.

Formentlig har forten også været brugt til at drive kvæget til marked i Viborg. Rester af forten kan spores helt til Sjørring fem-seks kilometer vest for Nørbæk.

Forslag til travetur

Start ved parkeringspladsen ved kirken. Gå herfra til venstre forbi den tidligere skole til Smallegade.

Følg Smallegade og fortsæt derefter ned ad Handestvej. Efter 300 meter ligger forten på venstre hånd lige efter nr. 5.

Fortsæt ind ad forten, der i dag mest af alt minder om en græsklædt sti. Efter tredje gård på venstre hånd er digerne delvist bevaret over en strækning på knap en kilometer.

Herefter kan man dreje til venstre op til landevejen - eller dreje nogle få meter til højre, finde forten igen og fortsætte ligeud. Den sidste del af forten er meget varieret, hist og her med vild bevoksning og selvsåede træer.

Fortsæt til du ikke længere kan gå ligeud, men har mulighed for at gå både til højre og venstre. Til venstre er op til asfaltvejen, Skovagervej, som fører tilbage til Nørbæk igen. Til højre ender vejen blindt, men er tiden til det, er muligheden for en naturoplevelse altid en afstikker værd.

Turen på forten kan afbrydes en tre-fire steder undervejs, så alle kan deltage. Er vejrliget til det, så tag hele turen. På vejen tilbage ad Skovagervej er der her og der udsigt over Skalsådalen, så man kan se, hvordan forten danner skel mellem dalbundens enge.

Husk, at du er gæst på lodsejeres private ejendom, og at de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet er delvist trampestier, så årstiden og planternes vækst kan påvirke passagen. Hold altid hunde i snor af hensyn til fugle- og dyrelivet - og vær opmærksom på, at der ikke er jagt.

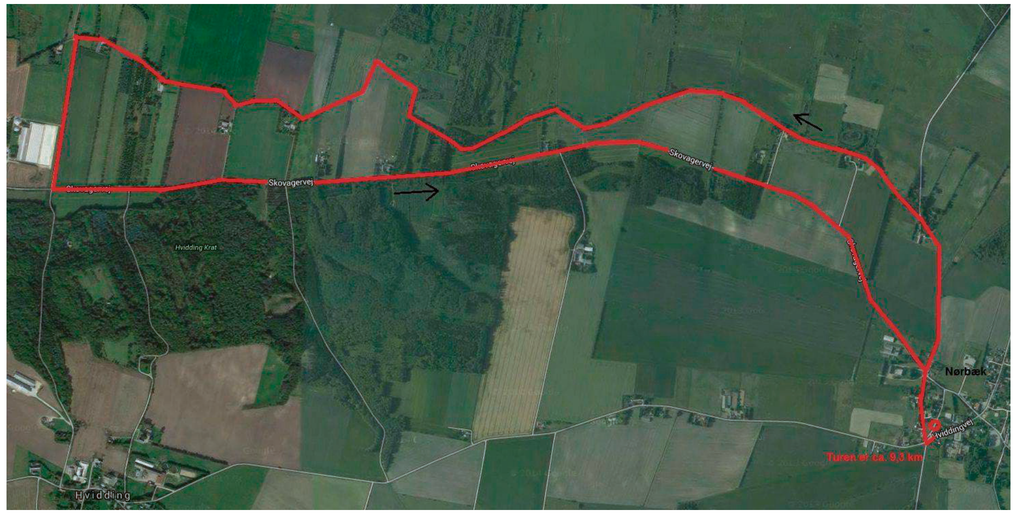

Kort over ruten ved Nørbæk.

En tur til Gjandrup og Venning

Af Kim Brandt Thomsen
Randers Kommune

GJANDRUP: Start traveturen ved indgangen til Fussingø Skov øverst på Sønderskovbakken. Gå derfra mod øst ad grusvejen, der går fra Podeledsvej.

Grusvejen, der kaldes "Den grønne vej", er den gamle Randers-Viborg landevej, som går fra udgangspunktet til Gjandrup by.

Den første del af ruten ligger 65 meter over havets overflade. Mod nord med vid udsigt over Elkæret og Fussing Sø. Mod syd over Nørreådalen.

Elkæret er opdelt i parceller, der tilhører gårdene i Venning. Er man heldig, kan man se spor efter råvildt og grævlinge. Elkæret har fået sit navn på grund af de mange elletræer. Om foråret og først på sommeren blomstrer kodrivere og gøgeurter i kæret.

Efter en lille kilometers trav ad "den grønne vej" drejes mod syd, ned til Venning bag om Venning Gård og ad Venning Byvej mod vest.

Gå en tur ned ad engvejen. Ikke langt herfra ligger "Venningdyne", en stor sten, der måler 180 gange 120 cm og stikker 70 cm over jorden. Hvor meget der stikker under, ved ingen. Venningdyne ligger i et markskel ned mod Nørreådalen.

Man går samme vej tilbage. Drejer mod vest og senere op ad Podeledsvej tilbage til udgangspunktet ved Fussingø Skov.

Tur til Gjandrup

Start som på Venningruten ad den grønne vej. I stedet for at dreje ned mod Venning fortsættes mod øst og drejes ad næste vej mod syd. Ad Gl. Viborgvej fortsættes en god halv kilometer mod øst, hvorefter man drejer ad en markvej mod syd mod Nørreådalen til Kodam og videre til Gjandrup.

Gå gennem Gjandrup mod vest og slå et slag ned i engene. Det var her, man mener, at det første Fussingø lå. Herregården hed Gjandrupgård, og selv om man ikke med bestemthed kan fastslå beliggenhed, pløjes der af og til murbrokker op, som måske er rester af den gamle bindingsværksgård, der blev brændt ned under Grevens Fejde i 1534 og ikke genopført - men måske flyttet til Gammelhave i Fussingø.

Gå samme vej tilbage til Gjandrup, fortsæt ad Gl. Viborgvej mod vest og til højre ad Podeledsvej tilbage til udgangspunktet ved Fussingø Skov.

Historie

På Nørreå blev der fra begyndelsen af 1800-tallet drevet kågfart. Fra Randers blev fragtet kul op til de teglværker, der skød op i åens nærhed. Korn og tørv blev sammen med træ fra Fussingøs skove fragtet retur til Tørvebryggen i Randers.

En af Danmarks helgener, Sct. Kjeld, blev født i Venning på en af de store gårde. Kjeld blev domprovst i Viborg og blev efter sin død i 1150 kåret til helgen i 1188. To sværd på Sct. Kjelds helgenskrin symboliserer hans mægling i striden mellem kongerne Svend og Knud.

På såvel Venningruten som Gjandrupruten er det muligt at slå et slag ned mod Nørreådalen og nyde den vide udsigt. Foto: Randers Kommune

Venning Byvej er ikke til små sko i vinterhalvåret. Foto: Randers Kommune

Kort over forslag til traveture fra Fussingø til Venning og Gjandrup.

Oplevelser

Udenfor

■ Udenfor i Randers Amtsavis hver onsdag er skrevet af kommunikationsafdelingen i Randers Kommune, som giver gode råd om oplevelser i naturen i Randers by og opland.

● **Du kan finde flere forslag til traveture i Randers Kommune på www.natur.randers.dk**